

Nr 42.

Av herr **von Friesen**, om förbättrad löneställning åt innehavare av vissa arvodestjänster vid försvarsväsendet.

En grupp av den militära tjänstepersonalen utgöres av s. k. arvodister d. v. s. officerare och underofficerare, som efter uppnådd pensionsålder kvarstå i tjänst och upprätthålla befattningar i expeditions- och förvaltningstjänst.

Denna personal, som är en kvarleva av 1925 års försvarsorganisation, på grund av befälsbrist ytterligare utökad i 1942 års försvarsordning, har erhållit en mycket blygsam ersättning för det arbete den utfört.

Personalens arvode utgöres av skillnaden emellan lönen på aktiv stat och pensionen. Det är sålunda en för staten synnerligen billig arbetskraft det här gäller, och även för personalen kunde anordningen med detta system blivit fördelaktig, om det tagits hänsyn till framställningar från denna personal beträffande mindre justeringar i löne- och pensionsförhållanden. Så har emellertid icke skett, vilket förorsakat, att de befattningar som avsetts att besättas med pensionerade underofficerare nu i stor utsträckning måste besättas med annan personal såsom vpl underofficerare, reservanställda underofficerare och civil personal. Härigenom förorsakas statsverket utgifter som kunnat undvikas, samtidigt som personalen skulle känt sig tillfredsställd, om ovanberörda framställningar vunnit beaktande.

De gjorda framställningarna ha varit ganska blygsamma och gällt en uppflyttning i lönehänseende med en löneklass efter 5 års tjänst som arvodist och ytterligare en löneklass efter 10 års arvodisttjänst samt berättigande att i pensionshänseende bli jämförda med personalen i dessa löneklasser.

Jämlikt Saar SF nr 411/1947 och Kbr 30/6 1947 (TLA 179/47) äro pensionsavgångna underofficerare i arvodesbefattning jämförda med underofficerare på aktiv stat i Ma 5:20 beträffande löner m. m. I Saar finnes ej nämnt något om löneavdrag för pensionsavgifter. Staten har vid löneregleringen 1947 låtit detta bli en löneförmån för personal på aktiv stat. Pensionsavgångna som intill pensionsåldern vidkänts avdrag för den pension som nu utbetalas utan dylika avdrag, synes ej erhålla någon kompensation utan få härigenom sämre förmåner än uoff på aktiv stat. Pensionsavgifterna utgick före 1947 års lönereglering med kr. 20:75 per månad för här berörd personal.

Det skäl som åberopats för ett avslag på ovannämnda framställning från personalens sida har varit gällande lönestopp. Invändningen förlorar dock mycket av sitt berättigande, då det kan visas, att statsverkets utgifter i

många fall blivit större genom många pensionerades obenägenhet att åtaga sig arvodesuppdragen. Som exempel härpå kan nämnas ett fall vid A 2 i Göteborg, där man blivit tvungen att anställa till och med reservunderofficerare.

En dylik reservanställd har avgått ur kommunal tjänst med förtidspension, som han nu åtnjuter med 300 kronor per månad. Som reservunderofficer har han förut erhållit det kapitaliserade värdet av sin pension, varför hans arvode nu utgår med 729 kronor per månad. Här utgår sålunda ett belopp av 461 kronor per månad mer än till den arvodist, som är pensionsavgången från aktiv stat. Sådana fall äro ej sällsynta.

Då det måste anses, att de nyss återgivna framställningarna från personalens sida äro rimliga för att tillgodose en även ur statsmakternas synpunkt önskvärd rekrytering hemställes,

att riksdagen måtte bevilja de vid försvarsväsendet pensionsavgångna i arvodesbefattningar efter 5 års tjänst en löneuppflyttning i närmast högre löneklass och efter 10 års tjänst ytterligare en löneuppflyttning till närmast högre löneklass inom samma löneplan samt

att de vid slutlig avgång ur tjänst erhålla den pension som svarar mot erhållen löneklassuppflyttning.

Stockholm den 19 januari 1950.

Bertil von Friesen.
